

De Økonomiske Råd

Formandskabet

PRESSEMEDDELELSE FRA FORMANDSKABET FOR DE ØKONOMISKE RÅD KLAUSULERET TIL DEN 7. APRIL 2021 KLOKKEN 12.00

De Økonomiske Råds formandskab udgør det danske produktivetsråd. *Produktivitet 2021* er den årlige rapport i dette regi. Årets rapport indeholder fire kapitler:

- Kapitel I Aktuel økonomisk politik
- Kapitel II Udviklingen i produktiviteten
- Kapitel III Langvarige effekter af coronakrisen
- Kapitel IV Byer og produktivitet

Hjælpepakkerne har bivirkninger for produktiviteten

Dansk økonomi er hjulpet gennem krisen af de betydelige hjælpepakker, såsom lønkompensation, der blev indført i foråret 2020. Disse pakker blev genindført i vinteren 2020 i forbindelse med den nye nedlukning. Hjælpepakkerne dæmper den umiddelbare krise, men der er bivirkninger ved dem. Årsagen er, at hjælpepakkerne støtter alle eksisterende virksomheder, og ikke blot de levedygtige. Hjælpen går dermed også til dem, der naturligt ville lukke selv i fravær af coronakrisen. Dermed bidrager hjælpepakkerne til at fastlåse erhvervsstrukturen og begrænser den markedsdynamik, der består i, at ressourcerne bevæger sig fra lavproduktive virksomheder til virksomheder med højere produktivitet. Hjælpepakkerne bør derfor hurtigst muligt udfases i takt med, at nedlukningerne ophæves.

Overvismand Carl-Johan Dalgaard udtaler *“En markedsøkonomi er normalt i konstant forandring. Lavproduktive virksomheder lukker og erstattes af nye virksomheder med højere produktivitet. Det er i betydelig grad sådan produktiviteten øges på samfundsniveau, som tiden går. Men den mekanisme har hjælpepakkerne dæmpet, og det produktivitetstab, der skabes, vil blive større, jo længere vi fastholder hjælpepakkerne efter aktivitetsforbud er afviklet.”*

“Hvis hjælpepakkerne bliver for generøse, risikerer de uforvarende at skabe en forventning i erhvervslivet om, at staten vil træde til med omfattende støtteprogrammer, hvis en tilsvarende situation opstår i fremtiden. Det kan svække erhvervslivets tilskyndelse til at tilpasse sig, hvilket ellers er i samfundets interesse.”

Kreditgivningen bør tilbage på private hænder

Et andet element af støtte til virksomheder er udskydelsen af diverse betalingsfrister til det offentlige. Den statslige likviditet har fortrængt dele af den normale finansiering, der formidles via den finansielle sektor. Virksomhederne har opnået denne likviditet uden forudgående kreditvurdering, og dermed har staten reelt påtaget sig en betydelig kreditrisiko. Det gav god mening i en akut situation, men den ekstraordinære statslige likviditet bør, i lighed med de øvrige hjælpepakker, ruller tilbage som planlagt. Denne overgang kan lede til et øget antal konkurser, hvorfor tilbageføringen af kreditudstedelsen til forretningsbankerne bør følges tæt.

Overvismand Carl-Johan Dalgaard udtaler *“Det er vigtigt, at virksomhederne igen opnår finansiering baseret på deres kreditværdighed. Ekspertisen til at foretage denne kreditvurdering ligger i forretningsbankerne, og derfor bør kreditansvaret så hurtigt som muligt igen tilbage til dem”*

Krisen kan have efterdønninger

Coronakrisen kan have længerevarende effekter på produktivitet og velstand, der rækker ud over tidspunktet, hvor sundhedskrisen er ophørt. Nogle af disse effekter vil trække i retning af lavere produktivitet, men det er også forhold, der kan trække i retning af højere produktivitet. Eksempelvis kan coronakrisen føre til, at flere virksomheder vil automatisere deres produktion ligesom det kan føre til øget anvendelse af e-handel, hvilket kan styrke produktiviteten.

Overvismand Carl-Johan Dalgaard udtaler *“Coronakrisen kan have økonomiske senvirkninger på produktiviteten. Eksempelvis kan krisen lede til accelereret automatisering, øget internethandel, færre investeringer og øget anvendelse af hjemmearbejde. Modsat sundhedsmæssige senvirkninger er det usikkert om de økonomiske senvirkninger samlet set vil vise sig skadelige for produktiviteten, når sundhedskrisen er drevet over.”*

Flere ejendomme i byerne kan øge produktiviteten

Analyserne i rapportens kapitel IV viser, at placeringen af virksomheder og borgere har betydning for produktiviteten. Der er produktivetsgevinster ved, at virksomheder placerer sig i de større byer, og det er særligt udtalt i hovedstadsområdet. Ejendommene er imidlertid også dyrere, og det afholder nogle virksomheder fra at placere sig der. Man kan derfor opnå produktivetsgevinster ved at øge ejendomsmassen i byerne. Gevinsterne kommer ikke kun byerne til gode, men kan sprede sig til andre dele af landet.

Overvismand Carl-Johan Dalgaard udtaler *“Der er produktivetsgevinster ved at være i de store byer, men en høj erhvervsleje begrænser virksomhederne i at udnytte dem fuldt ud. Forøgelse af ejendomsmassen vil kunne øge produktiviteten, og det er derfor vigtigt, at regulering, der hindrer nyt byggeri, er velbegrundet.”*

Større produktivitet i hovedstadsområdet for dimittender fra lange uddannelser

Dimittender fra lange videregående uddannelser oplever større lønstigninger, når de slår sig ned i hovedstadsområdet end andre steder. Det kan skyldes, at de lærer mere eller har bedre muligheder for at skifte til et job, der matcher deres kompetencer, når de arbejder i hovedstadsområdet. Det understreger, at politik, der ændrer på den geografiske placering af dimittender fra lange uddannelser, også vil have betydning for produktiviteten.

Overvismand Carl-Johan Dalgaard udtaler: *“Undersøgelser fra udlandet tyder på, at det giver større lønstigninger at arbejde i storbyen, fordi den enkeltes produktivitet stiger. Dette lader til også at være tilfældet i Danmark – i hvert fald for nyuddannede med lange uddannelser”*

De Økonomiske Råds formandskab består af: Carl-Johan Dalgaard, Nabanita Datta Gupta, Lars Gårn Hansen samt Jakob Roland Munch.

Rapporten og denne pressemeddelelse er klausuleret til onsdag den 7. april kl. 12.00. Rapporten præsenteres på et virtuelt pressemøde via skype

Virtuelt pressemøde: Onsdag den 7. april kl. 12.15

Tilmelding senest tirsdag den 6. april kl. 12.00 til Karina Tilsted Andersen, kta@dors.dk

Jesper Linaa, Vicedirektør for De Økonomiske Råds sekretariat
Telefon: +45 2550 8460, Mail: jl@dors.dk

Hjemmeside: www.dors.dk Twitter: [@DORSekretariat](https://twitter.com/DORSekretariat)